

Normal fungering og fravær av autismediagnose etter intensiv atferdsanalytisk-basert tidlig intervensjon¹

Erik Jahr

Akershus Universitetssykehus

og

Francesca Degli-Espinosa

University of Southampton, England

Intensiv atferdsanalytisk-basert tidlig intervensjon ble gjennomført overfor et barn med autisme, over en periode på 2 1/2 år, fra hun var 2 år og 11 måneder til hun var 5 år og 6 måneder. Hennes språklige, intellektuelle og adaptive fungering ble undersøkt før, under og etter avsluttet behandling av uavhengige fag personer. I tillegg ble hennes diagnostiske status re-evaluert både underveis og etter avsluttet behandling. Etter avsluttet behandling befant jentas språklige, intellektuelle og adaptive fungering seg over gjennomsnittet for alderen og en diagnostisk evaluering viste ikke lenger identifiserbare tegn på autisme eller andre tilstander innen PDD spekteret.

Flere studier har vist at intensiv, og langvarig atferdsanalytisk behandling kan frembringe betydelig forbedret kognitiv, språklig og adaptiv funksjon hos mange barn med autisme (Eikeseth, Smith, Jahr, & Eldevik, 2002; Lovaas, 1987; Sallows, 2001). Noen barn vil i tillegg vise så store endringer at de språklig, kognitivt og adaptivt befinner seg innenfor normal området, og kan gjennomføre skole gang med vanlig progresjon uten spesielle tilpasninger (McEachin, Smith, & Lovaas, 1993; Lovaas, 1987). Den følgende case beskriver den utviklingsmessige progresjonen til et barn som mottok intensiv, hjemme-basert behandling over en periode på 2 1/2.

¹Artikkelen er tidligere presentert som poster ved Association for Behavior Analysis 29, årlige kongress i San Francisco, USA, Mai 2003. Tittel på presentasjonen var: Recovery from autism following intensive and long-term behavioural treatment.

Metode

Barnet. Sally var 2 år og 11 måneder da hennes hjemme-baserte behandlingsprogram ble igangsatt. Forut for oppstart hadde hun mottatt diagnosen autistisk forstyrrelse av to uavhengige instanser. Hun hadde på dette tidspunkt et ekspressivt repertoar på omtrent 10 ord som hun brukte i arrangerte situasjoner, og hun kunne imitere enkelte lyder. Hennes språkforståelse var noe mer utviklet og bestod av over 10 ord, inklusive identifisering av kroppsdelene. Hun kunne imitere enkle bevegelser som å klappe og vinke under strukturerte betingelser, men aldri spontant. Hun kunne utvise funksjonell lek, men vanligvis på en repeterende måte. Hun viste ingen forestillingslek og unngikk lek med jevnaldringer. Hun utviste også enkelte stereotype og repetitive adferdsmønstre som å sette lekefigurer i rekker, repetere leke-temaer, facinasjon med vann og sand, samt å åpne og lukke dører.

Utredninger. Diagnostisk utredning av Sally ble foretatt av to ulike instanser forut for oppstart av behandling. En fornyet, uavhengig vurdering av hennes diagnose ble også foretatt midtveis i behandlingen og etter at behandlingen var avsluttet. Hennes språklige, intellektuelle og adaptive funksjonsnivå ble utredet før, underveis og etter behandling med bruk av standardiserte, normerte tester. Disse utredningene ble foretatt av fag personer som ikke hadde tilknytning til selve behandlingsopplegget. I tillegg ble Sallys prestasjoner i forhold til oppgaver knyttet til "Theory of Mind" evaluert både underveis i behandlingen og etter avsluttet behandling. Benyttede tester er listet i Tabell 1.

Behandling. Et behandlingsteam bestående av fire personer, inklusive barnets mor, forestod behandlingen over en periode på 2 ½ år. Behandlingsprogrammet ble veiledet annen hver uke av siste forfatter og førsteforfatter konsulterte alle aspekter ved hennes program hver tredje måned. Selve behandlingen hadde en intensitet på gjennomsnittlig 33 timer ukentlig det første året, med en gradvis reduksjon i antall timer parallellt med en gradvis skole integrering. Behandlingen dekket utviklingsområder som språk, sosial kommunikasjon, intellektuelle ferdigheter, abstrakt tenkning, lek, sosial interaksjon og akademiske ferdigheter (se

Tabell 1: Oversikt over utredninger utført før, under og etter behandling

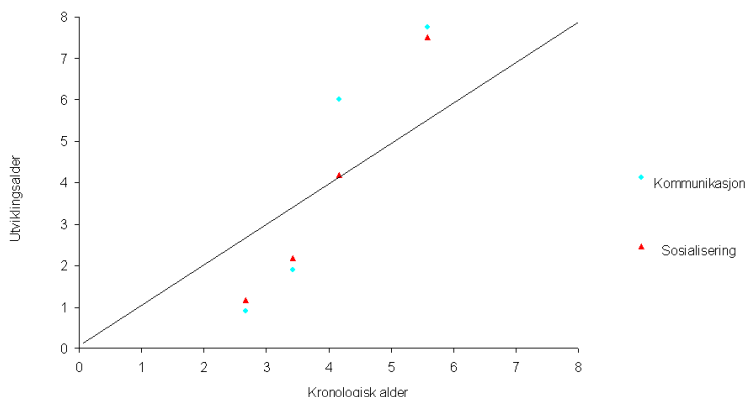
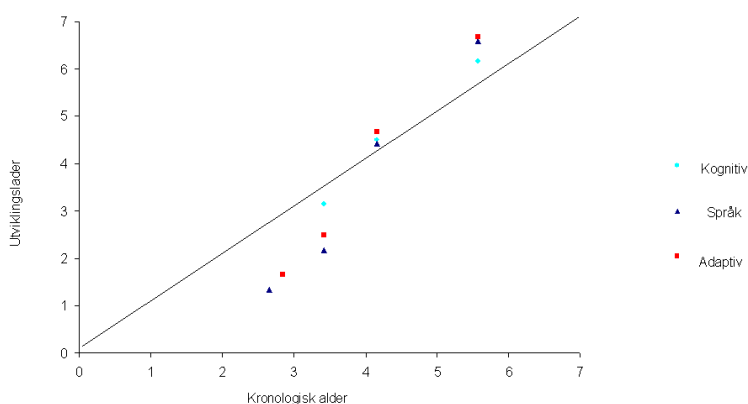
Utredninger	Kronologisk alder (år-måneder)						
	2-10	3-5	4-2	5-0	5-7	6-0	6-5
Kognitiv (IQ)	NT	93	112		121		
Merrill-Palmer (IQ)		115	142				
Språk (MA)	1-4	2-11	4-5		6-7		
Adaptiv (VABS)	65	76	110		125	120*	
CBCL/TRF							Normal
ToM			Failed	Passed	Passed		
Diagnose	Autism		PDD-NOS				None
Måneder i behandling	0	7	16	26	FU 2 mnd	7 mnd	1 år

* classroom edition

vedlegg 1 for en skjematisk fremstilling av hennes behandlingsprogresjon fra oppstart til 21 måneder inn i behandling). Både målvalg, program progresjon og behandlingsprosedyrer ble utledet fra atferdsanalytisk behandlingsforskning og tilgjengelig forskning på barns tidlige utvikling.

Resultat

Tabell 1 viser at etter 16 måneder i behandling ble Sallys tilstand beskrevet som PDD-NOS (Pervasive developmental disorder-not otherwise specified). Ett år etter avsluttet behandling konkluderte en av instansene som opprinnelig ga henne en autisme diagnose at hun ikke lenger viste påviselige tegn på symptomer knyttet til autisme eller til andre tilstander innenfor PDD spekteret. Tabell 1 viser videre at etter 16 måneder i behandling befant hennes språklige, adaptive og kognitive fungering seg innenfor normalområdet. Etter avsluttet behandling ble

Figur 1. Kognitivt, språklig og adaptivt utviklingsnivå (øverst) og kommunikativt og sosialt utviklingsnivå (fra Vinland) (nederst). Den normale utviklingsbane er vist med diagonal linje.

hennes fungering innenfor disse områdene funnet å være ytterligere forbedret og over gjennomsnittet for hennes alder.

Mens hennes språklige, kognitive og adaptive fungering ble funnet å være under gjennomsnittet for hennes alder etter 7 måneder i behandling, var hennes fungering klart over den naturlige utviklingsbanen etter 16 måneder, med en ytterligere forskjell etter at behandlingen var avsluttet (se figur 1). Etter endt første klasse ble Sallys skoleprestasjoner innenfor samtlige fag vurdert av hovedlærer å befinne seg på eller over snittet for hennes skoletrinn.

Referanser

- Eikeseth, S., Smith, T., Jahr, E. & Eldevik, S. (2002). Intensive behavioral treatment at school for 4- to 7- year-old children with autism. A 1-year comparison controlled study. *Behavior Modification*, 26, 49-68.
- Lovaas, O. I. (1987). Behavioral treatment and normal intellectual and educational functioning in autistic children. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 3-9.
- McEachin, J. J., Smith, T. & Lovaas, O. I. (1993). Long-term outcome for children with autism who received early intensive behavioral treatment. *American Journal of Mental Retardation*, 97, 359-372.
- Sallows, G. (2001). Replicating Lovaas: Results after three years. Poster presentert ved Association for Behavior Analysis annual convention, New Orleans May 27, 2001.

Kontaktadresse

Erik Jahr, psykologspesialist
Akershus Universitetssykehus, Barneavdelingen, seksjon for habilitering
Postboks 48, 1474 Nordbyhagen
Telefon: 67 92 79 40
E-mail: erik.jahr@online.no